

مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه
معاونت آموزش
اداره امتحانات کتبی

بسمه تعالی

امتحانات ارتقای - شهریور ۱۳۸۹

پاسخنامه

پایه :	۶	موضوع :	تاریخ ۶
تاریخ :	۸۹/۶/۲۵	ساعت :	۸

نام کتاب: دادگستر جهان

لطفاً فقط به ۱۰ سوال پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه، به سوال آخر نمره داده نمی شود (هر سوال ۲ نمره)

۱. آیا احادیث مربوط به حضرت مهدی(عج) در صحیح مسلم و بخاری وجود دارد؟ توضیح دهید. ۳۸
- ب. چرا اگر حدیثی در صحیح مسلم و بخاری نبود، اهل سنت حق ندارند آن را ضعیف بشمارند؟
 ا. بله؛ اما در آنها به لفظ «مهدی» تصریح نشده است.
 ب. زیرا نویسندگان این کتب، قصد استیفای تمام احادیث را نداشته‌اند.

۲. آیا در صدر اسلام «انتظار مهدی(عج)» وجود داشته است؟ ۴۷ (ع: ۱: ۲)

عقیده به وجود مهدی، به گونه‌ای در مردم رسوخ کرده بود که از همان صدر اسلام، در انتظار ظهورش، روزشماری می‌کردند و پیروزی و تأسیس دولت حق را، برایش حتمی می‌دانستند. این انتظار، در ایام آشوب و بحران‌های ترسناک و حوادث ناگوار تاریخ، شدت می‌یافت و هر لحظه، منتظر تحقق مصداقش بودند، تا آنجا که گهگاه، افرادی را به اشتباه، مصداق واقعی می‌پنداشتند.

۳. چه قانونی بشر را سعادت‌مند می‌کند؟ چهار مورد از شرایط آن را بنویسید. ۷۵ (ع: ۱: ۲)

۱. جامع و کامل باشد. ۲. باید بشر را به سعادت و کمال واقعی سوق دهد نه خیالی. ۳. باید سعادت جهان بشریت، در آن مراعات شود و محدود به تأمین منافع افراد معینی نباشد. ۴. باید اجتماع را بر پایه‌های فضایل و کمالات انسانی، بنا نهد. ۵. آن قوانین صلاحیت داشته باشند که از تجاوز و تعدیات و آشوب، مانع شوند. ۶. در تدوین آن قوانین جنبه روح و زندگی معنوی هم مراعات شود. ۷. اجتماع را از عوامل انحراف پاک سازد. ۸. واضع آن باید تمام جهات مصالح و مفاسد و موارد تراحم و برخورد آنها را بداند و از اقتضائات زمان و مکان آگاه باشد.

۴. مدرک کسانی که امام مهدی(ع) را از اولاد امام حسن مجتبی(ع) می‌دانند چیست؟ ب. پاسخ این شبهه چیست؟ ۹۱ (ع: ۲: ۲)

ا. مدرک آنها حدیثی است که در سنن ابی داود آمده است.
 ب. اولاً ممکن است در کتابت و چاپ این حدیث، اشتباهی رخ داده و به جای حسین، حسن ثبت شده باشد چون عین همین حدیث، با همین سند و متن، در کتب دیگر، موجود است و به جای حسن، حسین ضبط شده است.
 ثانیاً: این حدیث در مقابل احادیث بسیاری که در کتب سنی و شیعه وجود دارد و مهدی را از نسل حسین می‌شمارد، اعتباری ندارد.

۵. آیا صحیح است که امام مهدی(ع) کودکی پنج ساله باشد و به مقام امامت و ولایت منصوب گردد؟ توضیح دهید. ۱۲۳ (ع: ۲: ۲)

پیغمبر و امام، از حیث آفرینش، ممتازند و بواسطه همین استعداد و امتیاز ذاتی است که خدای متعال، آنان را به مقام شامخ نبوت، یا امامت انتخاب می‌کند. این امتیاز از همان آغاز کودکی در وجود آنان موجود است تا در زمان مناسب به مقام و منصب نبوت و امامت، منصوب و مأمور حفظ و تحمل احکام شوند. این انتخاب و نصب ظاهری همانطور که می‌تواند بعد از بلوغ باشد ممکن است در ایام کودکی هم محقق شود. مانند حضرت عیسی(ع).

۶. چرا غیبت و انقطاع کامل حضرت مهدی(ع) از زمان وفات امام حسن عسکری(ع) شروع نشد؟ ۵-۱۴۴ (ع: ۱: ۲)

اگر بعد از رحلت امام حسن(ع) غیبت کامل شروع می‌شد، شاید وجود مقدس امام زمان، مورد غفلت واقع شده، کم کم فراموش می‌شد. از این جهت، ابتدا غیبت صغری شروع شد تا شیعیان در آن ایام، بوسیله نواب، با امام خود تماس گرفته، نشانه‌ها و کراماتی را مشاهده کنند و ایمانشان کامل گردد. و هنگامی که افکار مساعد گشت و آمادگی بیشتری پیدا شد، غیبت کبری آغاز گردید.

۷. چرا در اخبار اهل سنت به وجود مهدی موعود به طور اجمال اشاره شده است؟ ۱۶۰ (ع: ۱: ۳)

موضوع مهدویت، در عصر خلفای بنی امیه و بنی عباس جنبه‌ای کاملاً سیاسی پیدا کرده بود، به طوری که نقل و ضبط احادیث مربوط به مهدی موعود، آنهم با نشانه‌ها و مشخصاتش، مخصوصاً موضوع غیبت و قیام، کاملاً آزاد نبوده است. خلفای عصر، به جمع و تدوین احادیث، مخصوصاً داستان غایب شدن مهدی و قیام او کاملاً حساسیت داشتند و می‌توان حدس زد حتی به الفاظ غیبت و قیام و خروج نیز حساس بوده‌اند.

۸. مسکن امام زمان(ع) در زمان غیبت کجاست؟ ۲۰۰ (ع: ۱: ۲)

مسکن ایشان تعیین نشده و شاید جای معینی نباشد و به طور ناشناس، در بین مردم، زندگی و رفت و آمد کند. هم‌چنین ممکن است نقاط دورافتاد را برای زندگی برگزیند.

۹. امام مهدی(ع) زمان ظهور را از کجا می‌فهمد؟ ۲۳۷ (ع: ۱: ۲)

۱. از براهین و روایاتی که در ابواب امامت وارد شده، استفاده می‌شود وجود مقدس امام با عالم غیب ارتباط دارد و در مواقع احتیاج، حقایق را درمی‌یابد.

۲. ممکن است گفته شود که پیامبر(ص) وقت ظهور را توسط ائمه اطهار به مهدی(ع) خبر داده است.

۱۰. کیفیت ظهور امام مهدی(ع) را اجمالاً بنویسید. ۲۹۰ (ع: ۱: ۱)

از احادیث اهل بیت چنین استفاده می‌شود، هنگامی که اوضاع عمومی جهان، مساعد و افکار جهانیان برای پذیرش حکومت حق آماده شد، خدای متعال به مهدی، اجازه قیام می‌دهد. پس ناگهان در مکه ظاهر می‌شود و منادی حق، بشارت ظهورش را به گوش جهانیان می‌رساند. مردان برگزیده جهان که در چندین روایت تعدادشان ۳۱۳ نفر تعیین شده، نخستین ندای حق را لبیک گفته، در ساعات نخست دعوت، مجذوب مغناطیس ولایت می‌گردند.

۱۱. نظریه «انتقال امام زمان علیه السلام از این عالم به هور قلیا» را تقریر کرده و پاسخ دهید. ۸۸ (ع: ۲: ۳)

بنا بر آن نظر حضرت از این عالم به عالم هور قلیا ارتقا یافته و هر وقت نوع انسانیت به بلوغ رسید و کدورات این عالم را رها کرد و استعداد ملاقات امام زمان(ع) را پیدا کرد آن حضرت را مشاهده خواهد کرد.

جواب: اگر مراد این است که امام اجزای ترابی و بدن مادی خویش را رها نموده و به عالم مثال صعود کرده و اکنون از موجودات زمینی به شمار نمی‌رود، این امر با براهین عقلی و نقلی امامت سازش ندارد. و اگر مراد از عالم هور قلیا نقطه‌ای از همین جهان مادی باشد این سخن با عقیده شیعه منافاتی ندارد.